

JOUSTAVUUS

Kokonaisuuksien hallinta, tiimityöskentely, prosessit... edellyttävät joustavuutta. Nopeat muutokset synnyttävät tilanteita, jotka on hoidettava, vaikka niistä ei ole sovittu etukäteen. Joustavuuden tarve kasvaa. Tässä on erilaisia väittämiä. Valitse aina A tai B. Seuraavilla sivuilla on yhteenvetoja, jotka eivät ehkä kerro ”totuutta”, mutta jotka toivottavasti saavat Sinut tiedostamaan asian tarkemmin. Tämän materiaalin avulla voidaan tiimissä keskustella joustavuudesta ja sen tarpeesta.

	A	B
1	Kanssani on helppoa tulla toimeen	Kanssani on joskus vaikea tulla toimeen
2	Olen yhteistyöhaluinen ja -kykyinen	En välitä jatkuvasta yhteistyöstä
3	Pyrin olemaan avarakatseinen	Keskityn tosiasioihin työskennellessäni
4	Olen helposti lähestyttävä	Pidän muihin jonkin verran etäisyyttä
5	Annan usein positiivista palautetta	En yleensä anna positiivista palautetta
6	Viestini on helppoa ymmärtää	Olen joskus vaikeaselkoinen tai liian lyhytsanainen
7	Olen useimmiten joustava	Olen välillä joustamaton
8	Olen rakentava yhteistyökumppani	Olen joskus hajottava kumppani
9	Sopeudun helposti eri tilanteisiin	En aina sopeudu muuttuviin tilanteisiin
10	Olen luotettava ja luotan muihin	En luota helposti muihin
11	Olen suvaitsevainen	Saatan joskus olla suvaitsematon
12	Rohkaisen ja kannustan muita	En ole erityisen rohkaiseva ja kannustava
13	Työkavereita pitää aina auttaa	Ei aina tarvitse kaikkia auttaa
14	Työskentelen mielelläni ryhmässä	Haluan työskennellä itsenäisesti
15	Olen ymmärtäväinen	En ole erityisen ymmärtäväinen
16	Olen ryhmässä usein mukautuva	Olen ryhmässä usein hallitseva
17	Olen lämmin ja avoin	Olen ehkä sulkeutunut ja pidättyvä
18	Keskustelen mistä vaan	Keskustelen oleellisista asioista
19	Näytän helposti tunteeni	Hallitsen ja hillitsen tunteitani
20	Otan ensin muut huomioon	Harkitsen asiat ensin itse

YLEISTÄ JOUSTAVUUDESTA

Oikeaa tulosta joustamisen suhteen ei ole olemassa; esim. täydet 20 pistettä A:ssa voikin olla kokonaisuuden kannalta huono tulos. Joustotarpeeseen vaikuttavat ryhmän/tiimin vastuualueen laajuus, tehtävät, aikataulut ja ammattitaito. Lisäksi siihen vaikuttavat ryhmän ikärakenne ja koko, persoonallisuudet, jäsenten sijoittuminen hallitsevuus/mukautuvuus -akselilla ja ihmisten arvot.

Joustavuuden mittaamisessa on mukana myös tilannetekijä, eli tulokseen vaikuttaa tämän hetken mielialasi ja me-henki tiimissäsi. Ehdotonta totuutta ei siis ole olemassa, koska erilaiset tilanteet ja tehtävät edellyttävät jatkuvasti myös erilaista joustavuutta.

Laske vain A-sarakkeen pisteet: _____

PISTEITÄ 16-20

Pistemääräsi on korkea eli olet hyvin joustava. Vastaako tämä omaa käsitystäsi?

Osaat todennäköisesti vaistota muiden tunteita ja tarpeita. Tavoitteesi on saada yhteistyö toimimaan mahdollisimman hyvin, ja olet valmis panemaan itsesi peliin tämän saavuttamiseksi. Olet empaattinen, ystävällinen ja ymmärtäväinen. Monenlaiset ihmiset tulevat toimeen kanssasi. Hankit helposti muiden luottamuksen. Arvostat avointa ja reilua yhteispeliä. Pidät uusista tehtävistä ja haasteista. Sopeudut myös helposti muuttuviin tilanteisiin, kun ryhmän jäsenet vaihtuvat tai tehtävät muuttuvat. Toimit aktiivisesti, jotta ryhmään kasvaa innostunut ja vahva me-henki.

Olet erinomainen yhteistyökumppani, mutta tähän liittyy myös riskejä. Suuren joustavuutesi takia, saatat laiminlyödä joskus omat tarpeesi. Joidenkin erityyppisten ihmisten mielestä (hallitsevat, asiakkeiset) saatat vaikuttaa liian mukautuvalta: tarkoitatko todella sitä mitä sanot, vai yritätkö vain olla toisille mieliksi. Pitääkö Sinun hankkia enemmän itsenäisyyttä ja määrätietoisuutta tietyissä tilanteissa. Kysymys ryhmissä ei ole vain jäsenten mahdollisimman korkeasta joustavuudesta, vaan paljonko tehtävien hoitaminen tarvitsee joustavuutta.

PISTEITÄ 11-15

Pistemääräsi on toiseksi korkein eli olet melko joustava. Vastaako tämä omaa käsitystäsi?

Olet hyvä yhteistyökumppani. Ymmärrät yhteistyön ja joustavuuden merkityksen sekä haluat toimia tiimissä. Osaat ratkaista ryhmän keskinäisiä ristiriitoja, koska pyrit näkemään tilanteen kaikkien kannalta. Sinuun on helppoa luottaa ja olet ystävällinen. Tämän takia kanssasi on mukavaa tehdä töitä. Pidät uusista tehtävistä ja haasteista. Sopeudut myös muuttuviin tilanteisiin, kun ryhmän jäsenet vaihtuvat tai tehtävät muuttuvat. Osaat lähestyä muita melko luonnollisesti. Pystyt kuuntelemaan toisten ajatuksia ja myös esittämään heille omia näkemyksiäsi.

Vaikka olet joustava yhteistyökumppani, tiedät milloin haluat työskennellä itsenäisesti. Osaat myös sanoa ”ei”, kun se on perusteltavissa kokonaisuuden ja oman työsi kannalta. Sinussa löytyy todennäköisesti tiimityön edellyttämää hallitsevuutta, eli olet aktiivinen yhteistyökumppani ja sopeutunut muiden tarpeisiin. Tilanteissa osaat myös vaikuttaa asioihin määrätietoisesti.

PISTEITÄ 5-10

Pistemääräsi mukaan tarvitset enemmän joustavuutta. Vastaako tämä omaa käsitystäsi?

Sinulle on mahdollisesti esitetty toivomuksia, että voisit olla vähän joustavampi. Olet ryhmässä ns. särmikäs ihminen, jolla on omat vankat käsitykset asioista. Et kovin mielelläsi pyri ymmärtämään toisia. Kun syntyy ristiriitoja, saattaa helppo ratkaisu olla tilanteesta vetäytyminen. Teet mieluummin työn itse omalla tavallasi kuin tuhlaat aikaa muiden käsitysten selvittämiseen.

Pystyt yhteistyöhön, kunhan Sinulla on riittävän suuri vaikutusvalta ryhmässä. Kuulet kyllä toisten toiveet ja ehkä ymmärrät myös heidän tarpeensa, mutta todellisuudessa ne kiinnostavat sinua melko vähän. Ihmissuhdeasiat eivät erityisemmin kiinnosta ja parempi on, kun niistä ei tarvitse jatkuvasti välittää ja kaikki keskittyvät työhönsä. Sopeudut joustavasti muutoksiin, joita olet saanut olla itse suunnittelemassa. Muualta tulleet muutokset saattavat tehdä sinusta niiden vastustajan.

Alhainen joustavuus ei aina ole huono asia. Tiimi ei voi toimia ilman selkeitä pelisääntöjä. Joskus tilanteet ovat myös sellaisia, että ei ole aikaa keskustella ja sopia toimintatavoista. Silloin työt on tehtävä nopeasti ja tehokkaasti pelisääntöjen mukaan ja sen sinä osaat.

PISTEITÄ 0-4

Pistemääräsi mukaan olet joustamattomien ryhmässä. Vastaako tämä omaa käsitystäsi?

Olet ilmeisesti määrätietoinen oman tien kulkija, joskus ehkä jääräpäinenkin. Haluat toimia omalla tavallasi ja jos se sopii toisille niin hyvä on. Sopeutuminen toisten tarpeisiin ja työskentelytapaan tapahtuu lähinnä vain pakosta. Et juuri välitä siitä mitä muut ajattelevat. Jos he eivät ymmärrä Sinua, niin se on heidän ongelmansa. Pyrit mahdollisesti kantamaan vastuuta toistenkin puolesta, koska Sinun on vaikea luottaa täysin muihin. Haasteista pidät, kunhan olet riittävän pitkälle saanut määrittellä ne itse. Muutoksiin et sopeudu, elleivät perustelut ole erittäin hyviä ja järkeviä. Tiimityöskentely, jossa asioista sovitaan yhdessä ja työt tehdään yhdessä, ei Sinua kiinnosta. Tuskin edes uskot, että tiimityö voi ylipäättään olla tehokasta.

Matala joustavuutesi ei omasta mielestäsi haittaa työskentelyä; tiedäthän itse miten toimit. Muut kokevat tilanteen eri tavalla ja heillä on siihen oikeus. Suurimmat riskitekijät joustamattomuuden kohdalla ovat ihmissuhteissa ja ryhmähengessä. Yksi joustamaton jäsen ryhmässä saattaa pudottaa muiden motivaatiota merkittävästi ja siten heikentää oleellisesti tuloksia.

Alhainen joustavuus ei aina ole huono asia. Joskus tilanteet ovat sellaisia, että ei ole aikaa keskustella ja sopia toimintatavoista. Silloin työt on jaettava ja tehtävä nopeasti. Tällaisissa tilanteissa olet parhaimmillasi.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Miten päätät kehittää joustavuuttasi. Kumpaan suuntaan Sinun pitää liikkua: joustavampaan vai vähemmän joustavaan? Missä tilanteissa? Kenen kanssa? Mitä pitää tehdä?

A. Miten näet asian **itsesi kannalta** eli miten haluat kehittää itse joustavuuttasi.

B. Miltä tilanne näyttää **ryhmän kannalta** eli mihin suuntaan Sinun pitäisi kehittää joustavuuttasi, jotta tiimi tai ryhmä voi toimia mahdollisimman hyvin.